

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Értelmentelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferenc-utca 8. sz. a. a könyvkereskedésben — Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetésmény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Vármegyei közgyűlés.

— 1902. december 15. —

Gömörvármegye törvényhatósága téli közgyűlését folyó hó 15-én tartotta meg Hámos László főispán elnöklésével s a bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett

Kiváló mozzanatai is voltak ennek az évet befejező közgyűlésnek, melynek hangulatán szinte látszik már a küszöbön álló államosítás, a régi vármegyétől való búcsúzkodás. E gyűlésen t. i.: Hevessy Bertalan igazán szép szavakkal búcsúztatta el az államosítás előcsatározásaként elválasztott megyei pénztárt és számvevőséget; az őszinte elismerés zászlaját mélyen meghajtotta a pontos tisztviselők és munkájuk előtt s indítványát, hogy mikor a vármegye e szervei alkatrésze kiválik, a törvényhatóság jegyzőkönyvileg fejezze ki elismerését. — mondani sem kell — egyhangú lelkesedéssel elfogadta a közgyűlés. — A derék tisztviselők hatyúdálát Ragályi Géza mondta el, szép szavakkal köszönve meg ezt az igazán becses és kitüntető elismerést.

Ez volt egyik kimagasló mozzanata a közgyűlésnek; melyen a tárgysorozat egyes pontjait minden nagyobb emoció nélkül letárgyalták.

Egy kiválóan fontos tárgyat mégis hosszabb időre kötötte le a figyelmet. Ez a Juraskó Jakab főmérnök műszaki javaslata, melyet ő sok tudással, széles ismerettel és nagy gondnal állított össze. A vármegye oly sokszor méltán gáncsolt utairól van ebben szó s a munkálat megmutatja a módot, mint lehetne javítani a jelenlegi — sajnos sok helyen igen rossz — utainkon. Bármenyire szeretnénk, ha ez a kérdés gyors és alapos megoldást nyerne, mégis csak helyeseljük azt, hogy a vármegye nem szánja rá magát egyszerűen olyan rettenetes nagyszabású munkálatok keresztülvételére és óriási terhek elvállalására, a milyeneket az utak teljesen jóvá tétele igényel. A tervezet szerint vállalandó kötelezettség pedig tíz év alatt véget ér s legalább itt-ott javíttatni fognak rossz utaink, melyek a szomszédos Nógrád- és Borsodvármegyék jó utainak bizony messze mögötte állanak.

Az állami tanítók fizetésének rendezése is megfelelő érdeklődést keltett. A képviselőházhöz intézett kérvényt a vármegye helyesléssel vette

tudomásul, s azt pártolóiag terjeszti fel. Azt hisszük, hogy erre most már nem lesz szükség, mert a fizetés javítás ugys befjezett dolog. A gyűlésen felvetett a kérdés — hogy t. i. a felekezeti tanítók is részesüljenek fizetés emelésben.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel járult hozzá Budapest székesfőváros, Szatmár-Németi és Arad szab. kir. városok közönségének átiratához, melyben a póttartalékosok behívásáról és az ujonczjutalék felemeléséről szóló törvényjavaslat elvetését kérelmezik az országgyűlés képviselőháztól.

Élenken tiltakozott a közgyűlés az oszgyáni körjegyzői lak és községháza építése ellen, mely 16000 koronára van tervezve. Luxuriosus építkezéshez a megye nem járulhat és újabb határozathozatalra utasítják az ottani képviselőtestületet.

*

A közgyűlésről következő tudósítást adjuk:

Megyénk törvényhatóságának rendes téli közgyűlését Hámos László údvölzö szavakkal nyitotta meg. A közigazgatási bizottságból a törvény értelmében az év végével kilépő tagokat: Marton Jánost, Bornemisza Istvánt, Mihalik Dezsőt, Máriássy Andort és Kubinyi Gézát újra megválasztották, az 1903. évre a különböző bizottságokat kiegészítették. A központi választmányba Ragályi Gyulát és Madarassy Gyulát, az állandó választmányba ifj. dr. Mihalik Dezsőt, Soldos Árpádot, dr. Kovács Lászlót és Madarassy Gyulát; az igazoló választmányba új tagként Samarjay Jánost; a bíráló bizottságba az elhunyt Hegyessy Sándor helyébe Molnár Józsefet; a bányaadó felszólalási bizottságba: Szontagh Aladárt választották be.

A jövő évre érvényes — választott megyebizottsági tagok névjegyzékének bemutatása után felolvastott és tudomásul vétetett gróf Andrassy Dénesnek, a neje elhunytá alkalmával a vármegye közönségének az alispán által kitéjezett részvénytárgyatára küldött köszönő levele.

Ezután a belügyminiszternek a vármegyei pénztári, számvevőségi, központi gyámpénztári és számvevőségi ügykezelésnek állami kezelésbe való átvételére vonatkozó rendelete tudomásul vétetett, s e tételnél Hevessy Bertalan elismeréssel emlékezett meg a jelzett hivatalok működéséről, s mikor a vármegye e szervei alkatrésze kiválik, indítványozza, hogy a hűség és pontos kezelésért jegyzőkönyvileg fejezze ki a vármegye elismerését. Az indítványt egyhangulag elfogadták, mire Ragályi Géza főszámvevő tisztársai és maga nevében köszönetet mondott a kitüntető figyelemért és a megye elismeréséért.

Nagy figyelmet keltett a Juraskó Jakab mű-

szaki javaslata a törvényhatósági utak kiépítése és jókarba helyezése tárgyában, melyet következőkben ismertettünk:

„A vármegyei törvényhatósági közutak minőségük szerint a) kiépített, illetve kavicsolt, b) ki nem épített, illetve kavicsolatlan, c) kiépített, de minőségüknel fogva javítást és átépítést igénylő, végül d) a vízváltásokon átvezető meredekebb és áthelyezést igénylő utak.

A fenntartás alatt álló közutak összes hossza a ministerium által kibocsátott távolsági térképek alapján helyesbítve és a esatolt utahálózati kimutatásba foglalva tesz

Ebből az idegen területre eső	5350 km.
levonva marad	603 470 km.
Ezekből kiépített	568 669 km.
Kiépítetlen	34 801 km.
Osszesen	603 470 km.

A szorosan vett kiépítetlen utak sorába tartoznak azok, melyeknek utnyoma meg van, de mindennemű kavicsolás nélkül, pusztán földmunkával tartatnak fel:

1. A darnya hangonyi ut egész hosszában	14 190 km.
2. A rimaszombat-egri utnak Almágyból a hevesi határig terjedő szakasza egyes kisebb kiépített szakaszok kivételével	6 674 km.
3. A feled-zabari ut Gesztetétől az ut végéig	11 100 km.
4. Az ajnácskó-füleki ut a már kiépített szakaszok kivételével	2 837 km.
Osszesen	34 801 km.

E szerint tehát 34 801 km. oly ut volna, melyet új burkolattal és kavicsolással ellátni kellene.

Csak hogy a kiépített utaknak állított utak közül is van több olyan ut, mely rendszeresen kavicsoltatik ugyan, de alappal nem bír és nedves talajon vezetvén, vagy rozslékvéssel bírván, állandó terhes forgalomnak nem felel meg; meg nem bízható és esős, nedves időben hamar kerékvágásos és kátyus lesz.

Ezek képezik tehát a harmadik kategóriát és közejük sorozhatók, az előbb említetteknek kívül különösen a községeken átvezető utszakok ugy, hogy e minőségű utak az összes hálózatnak legalább $\frac{1}{6}$ od részét, vagyis kerek számban 100 kilométert tesznek ki, s vagy új alapburkolattal látandó el, vagy pedig az ellenállás kavicsból teljes terítéssel ellátandók lennének.

A 4. ik kategóriába tartoznak azon hegyi utak, melyek a kiépített utak közt fel vannak sorolva, de vagy vízváltásokon keresztül vonulnak át és helyenként túl meredekek és oly eséssel bírnak, hogy nagyobb terhek szállításánál rendszerint előfogatot tesznek szükségessé, másrészt pedig fenntartásuk sokszor legyőzhetlen akadályokba ütközik.

Igy a többi között sok helyen, télen egyáltalában el nem kerülhető, kerékkötések által mély keréknyomok képződnek, melyeket szüntelenül igazítani kellene, záporosok alkalmával pedig a felhordott fedanyag lesodortatik és mélyedések, kátyuk keletkeznek, melyek-

TÁRCZA.

A vasas németek.

Irtá: TERHES SAMU.

(Vége.)

V.

Az eklézsia követés egyike volt a legnagyobb büntetéseknek.

Vasárnap délelőtt, mikor templomba ment az egész gyülekezet, ott kellett állni a bűnösnek a templomajtóban, végigvárni, míg a hívők az Isten házába összegyülekeztek. Akkor aztán az egyházi beszözlítettotta őt is a templomba és ott mindnyájok előtt el kellett mondania bűnét és megkövetni mindnyájokat, hogy bocsássanak meg neki, a miért az anyaszentegyháznak ilyen nagy szégyent okozott.

A két szegény kis leánynak végig kellett szenvedni ezt az iszonyatos büntetést.

Már első beharangozáskor ott állottak a templom ajtóban, talpig feketében. Sápadt volt mind a kettő mint a halott, — abban a fekete ruhában mintha csak a saját maguk temetésére mentek volna.

Természetesen mindenki látni és hallani akarta az eklézsia követést. A ki csak bírta a kezét, lábát, az mind igyekezett a templomba. Még ilyen számos gyülekezetben nem látta együtt a hivat Szalonta Sámuel tiszteletes uram. Meg is emlékezett róla a prédikációjában, hogy vajha a templomba járásnál ez a mai diligencia állandó maradna.

Perez János uram nagy trimfussal jött a lányával együtt.

Ott volt egy szóval mindenki és nagy gyönyörűség-

gel várta a történéndöket, csak a két gyászos háznál volt nagy szomorúság, Csapóéknál és Szijjártóéknál. Az egész Csapó familia nagy siránkozás közt buslakodott, különösen a Teri édes anyja vitt végbe olyan nagy bögest, hogy még a többiek is megsokalták.

Szijjártó András uram bezárkózott a házába nem szólt senkihez egy szót sem, csak járt fel s alá a szobában, mint valami ketreczbe zárt fenevad. Miatta ugyan akár felgyujthatták volna a háztetőt, ő csak szépen tovább járt volna fel s alá.

Szegény Balázs András, őt törte meg talán legjobban ez a gyászos eset. Szívének reménysege, boldogságról való álmai szétfoszottak, elrepültek. Neki nem maradt más, mint a kétségbeesés. Mit csináljon, mit tegyen, hogy szerelmes szívének iszonyú fájdalmát lecsillapítsa?

Mig a többiek a templomban gyönyörködtek — meg bizony sokan azért sajnálkoztak is, — a két szegény kis lány eklézsia követésén, addig Balázs Andris a Rima partján buslakodott.

Maga volt egészen, nem háborgatta senki. Talált ott valami korhadttökét, ráült és bámult maga elé me-reven. Azt se tudta, hogy mit néz, azt se tudta, hogy min gondolkodik, csak érezte, hogy ő vele valami nagy, igen nagy szerencsétlenség történt.

A templomba hívogató harangszó mintha csak az ő boldogságának a temetésén szólt volna. Azt a nagy ürességet, a mi a szívében maradt, ez a harangszó mintha megtöltötte volna keserűséggel.

A harangszó is elhallgatott. Most már együtt vannak mindnyájan a templomban. No most ment fel Szalontai Sámuel uram a szószékre. Beszél, beszél nagy dörgedelmes hangján a világi hívságos dolgokról, szidja az ő hivat, hogy bizony nem érdemlik meg a jó Isten szeretetét. Most van vége a prédikációnak, most követi

meg a két lány az eklézsia Sápadt ajkukra alig jön szó, hebegnek valamit, maguk sem tudják, hogy mit és előfogja őket a nagy félelem, hogy mindjárt végök van, ezt a nagy szégyent nem élhetik túl.

Balázs András ott a Rimaparton, azon a korhadttökén ezt mind végig szenvedti, ő ezt mind látja és hallja. A fű, falevél zizegése, a Rima vizének csobogása elbeszélnek neki mindent. Ha egyszer-egyszer hangósabban loecsan meg a hullám, mintha csak a Perez Julis gúnyos kacagását hallaná. Kétségbeesetten nézi a zizegő fűzfákat, a tova siető habokat — Könyörüljete rajtam, ne kinozzatok, adjatok valami jó tanácsot, mit tegyek!

De a fűzfa csak zizeg tovább. A tova siető habok pedig még mintha gúnyolni akarnák, mikor a nap fényes sugára megesillan rajtok, mintha azt mondanák:

— Minek adjunk mi neked jó tanácsot, minek avatkozzunk mi be a ti dolgaitokba. A parti fővény, meg a zizegő fűzfa eleget mondták a két lánynak, hogy ne menjenek a szabadkai erdőbe, mégis kimentek. Nem hallgatták meg a jó tanácsot. Bizony most már mi sem adunk tanácsot. Csinálj a mit akarsz, hadd menjen minden a maga útján!

Es Balázs Andris ment is a maga útján. Arra az utra, a hová az ő szerelmes szíve vonzotta. Felkelt a korhadttökéről és elindult. Maga sem tudta, hogy merre megy, csak érezte hogy jó uton halad. Egyszer csak a templom előtt talált magat.

A templomgarátnál egy kiesit vissza riadt. Hogy menjen ő most be a templomba, a hol mindenki csak gúnyolódni fog rajta.

De azért mégis csak bement. A szégyennél, a ki-csufoltatásnál erősebb volt az ő szívének szerelme.

Az eklézsia követésnek már vége volt. Csapó Teri-ért eljött az édesanyja és nagy zokogással vitte haza. —

nek gyakori betöltésénél igen sok fedanyag felhasználta-
tik anélkül, hogy a kijavítást állandónak tekinteni lehetne.
Ilyen utak közé sorolható:

1. A putnok—breznóbányai ut 77—80 km.
közti szakasza 30 km.
2. Tiszolc—poprádi ut 4—5, 18—23,
37—43 km. közti szakaszai 12,4 km.
3. A veszverés—telgárti ut csintavai része
28—32 km. közt 40 km.
4. A K.-H.-Várallya—szomolnoki ut 10—12,5
km. közti része 2,5 km.

Összesen 21,5 km.

Ezen utaknál a fennforgó hiányokon csakis teljes
utáthelyezéssel lehetne segíteni, mely esetben azonban
legalább 40 km. új utépítés fog válni szükségessé.

Ezeket kívül nem hagyható említés nélkül, hogy
a transverzális irányban még legalább egy jó utra szük-
ség volna, mely szerintem Szeleze, Rimabánya, Ratkó,
Jolsva, Csetnek, Rozsnyó irányában a völgyi utakat egy-
mással összekötné.

Kövel burkolt ut csak egy vonalon van, t. i. a
pelsücz—licei uton, hol a Cellulóse-gyármenti utsza-
kasz a legutóbbi időben terméskövel kiburkoltatott és az
ottani forgalmi viszonyoknak igen jól felel meg.

A közutak fentartása körüli műszaki teendők ellá-
tásával a kir. államépítészeti hivatal van megbízva, mely-
nek személyzete egy főnökből, két mérnökből és egy
írnököl áll, külső szolgálatban a hivatalnak alá van
rendelve 6 utbiztos és 69 megyei uti őr, kiknek száma
az 1903—1904. évi előirányzatban 4-gyel szaporíthatni
tervezetik. E szerint egy-egy utbiztosra 87—132 kilo-
méter utvonal kezelése és felügyelete és egy-egy uti-
őrré 3—14 kilométer ut gondozása esik.

Ezekből látható, hogy sem az államépítészeti hi-
vatal személyzete, sem pedig a külső uti személyzet
száma a nagy és felette fontos feladattal szemben
arányban nincsen és a közlekedési állapotok javítása ér-
dekében nagyon is szaporítandó lenne.

A törvényhatósági utak általában az u. n. folt-
zási rendszer szerint kavicsoltatnak, úgy hogy az utvo-
nalak forgalmához, kopásához és az alkalmazott fed-
anyag minőségéhez képest megszabott kavicsmennyiség
kihordatik és a vágások és kátyúk kitérésére fordítat-
tik. Teljes terítés csak rendkívüli kivételes esetekben
és többnyire csak kisebb hosszra terjedő utvonalak ja-
vításánál szokott alkalmaztatni.

Az utak kavicsolása többnyire az utak menti ka-
vicsbányákból termelt anyaggal történik. Így a vármegye
alsó keletdéli részében többnyire a Rima és Sajó folyók-
ból vagy egyes kavicsbányákból termelt quareozs folyam
és bányakavicsot, a hol pedig közetes bányák találhatók,
ott mészkő, dolomit, bazalt, trachit, quarez, quarezit,
gneisz, durva patakó, vegyes kavics és vassalak alkalmat-
tatnak.

Az utak évenkénti fentartásához eddig 10—11000
két köbméteres rakás kavics fordított, melyből átlag
kilométerenként 20 rakás számítható.

A forgalom, az ut állapota és a rendelkezésre álló
anyag minőségéhez képest a kilométerenként felhasz-
nalni szokott két köbméter garmadák száma 7 és 60 kö-
zött váltakozik.

Legkevesebb jut a kisebb forgalmu alapozott és
jó anyaggal fentartott és az utabban épített vasutvona-
lakkal párhuzamosan haladó utakra, míg ellenben a roz-
fekvű, nagy forgalmu és puhább anyaggal fentartot-
taknál sok helyt a maximum sem elegendő.

A legutóbb eszközölt összehámlás szerint a vár-
megye törvényhatósági közutain összesen 150 drb. kü-
lönböző szerkezetű műtárgy van, melyeknek újabb idő-
ben épített része a ministerium által kiadott szabványok
szerint a régiek pedig a legkülönbözőbb szerkezettel és mé-
retek szerint épültek. A régi hidaknak legnagyobb része kőből
és fából épült. A nagyobb folyókön levő összes hidak fa-
felszerkezetűek. A nyílások 0,50 centimétertől 50 mé-
terig váltakoznak. Legnagyobb nyílásnak a Sajó folyón
levő sajó-püspöki, lénártfalai, pelsüci, rozsnói, hencz-
kői, göcsi és dobsinai; a Rima folyón, a feledi, nyustyai,
hacsavai és Tiszolc feletti Rima-hidak. A jolsvai Sajón
a jolsva-taploczai és murányi hidak. A Turócz patakán a
lőkősházi, sánkfalai, szkárosi, felfalusi, szászai. A Vály
patakán a mihályfalusi és alsó-vályi hidak. A kokovai
Rimán a rimabányai és kokovai. A Szuha patakán a
f.-szaluzsányi. A Balogon a rimaszécsi és balogi hidak.
A Gortván a feledi, ajnácskői, almágyi és dobfenekai. A
Tárnán a zabari hid.

Szegény Erzsike magába állott a templom közepén. —
Mintha kővé meredt volna a lába; nem tudott onnan
megmozdulni. Remegett, mint a nyárfalevél. Szeretett
volna sírni, de nem tudott a nagy szegénytől.

Es az egész nagy gyülekezetből senki sem merész-
kedett odamenni hozzá és hazavezetni. Pedig sajnálták
szegényt nagyon sokan, de olyan nagy volt az eklézsia
követésnek a megbecstelenítő hatása, hogy senki nem
merte pártfogásába venni.

Balázs Andris bátran odalépett Erzsikéhez. Olyan
nagy volt az ő lelkének erőssége, mihelyt Erzsikét látta
maga előtt, hogy akár az oroszlan ketreczbe is bement
volna érte.

Nem törődve a sok gunyos nézéssel, meg a Percz
Julis bántó megjegyzéseivel, kezén fogta Erzsikét és ki-
vezette a templomból és vitte hazafelé.

Az uton nem szóltak egy szót sem egymáshoz.
Mit is beszéltek volna. Balázs Andris érezte, hogy mint
szűnik meg annak a kis fehér kecseksének a reszketése,
az ő becületes kérges markában. Érezte, hogy az ő
nagy boldogsága nem veszett el, vagy ha el is veszett egy
kis időre, most újra megtalálta. Szijjártó Andris uram
először oda se hederített, mikor a bezárt ajtón zörgettek,
csak a Balázs Andris hangjára nyitotta ki az ajtót.

Mikor ott látta maga előtt a leányt is, tiltólag
emelte föl kezét.

— Vissza! Ide ugyan be nem lép senki, a ki meg-
becstelenítette az én becületes házamat, a ki szegényt
hozott az őz fejemre.

— De édes apám! — sikoltott fel Erzsike.
— Semmi édes apám! Én nem vagyok édes apja
senkinek. Nekem csak egy lányom volt, de az meghalt.
Rám nézve örökre meghalt. Katonák szeretője lett, vi-
lág lánya lett, világ csufasága lett.

A törvényhatósági közutakon levő hidak állapota
kielégítő, csak hogy az ideiglenes faszervezetűeknél rövid
időközön ismétlődő költséges javítások válnak szük-
ségessé.

A törvényhatósági közutak tartozékait képezik a
tám- és védfalak, burkolt árkok, korlátok és karkák, mely
utóbbiak ez idő szerint csak a meredek hegyoldaloknál
vezető utaknál alkalmaztatnak. Kevésbé meredek és
egyenes utzakaszon korlátok és karkák nincsenek és
csak folytatólagosan évről-évre a felmerülő legnagyobb
szükséghez mérten létesíttetnek.

A műtárgyak és uttartozékainak építése és fen-
tartása kizárólag az utialap terhére és vállalat utján
szabályszerű versenytárgyalások alapján eszközöltetik.

Ujabb időben az építés a kiadott szabványok sze-
rint tervezetik és foganatosíttatik. Azonban a törekvés
már most is oda irányul, hogy a rendelkezésre álló esz-
közökhöz képest a kisebb hidak vastartós felszerkezettel,
a kis átereszek pedig sodronybetétes betonból készíttés-
senek. Gazdasági szempontból legkivánatosabb volna
azonban, hogy ha az összes műtárgyak és főleg a nagy
nyílásúak végleges jelleggel építtetnének, amiből azonban
a megkivántató nagyobb anyagi eszközök mindekkoráig
nem állottak rendelkezésre.

A javaslat többi részét térszűke miatt csak jövő
számunkban ismertetjük, most csak annyit, hogy az
egész javítás 1.500000 koronába kerülne, azonban egy-
előre elég volna 528800 korona a legszükségesebb javi-
tásokra, melyek 10 év alatt volnának keresztülviendők
és az összeg a ministeriumtól kérelmezendő akként,
hogy a tiszolc-poprádi utra évenként megadni szokott
15—16000 korona segély 25000 koronára emeltes-
sék fel.

Hevessy Bertalan és az alispán elismeréssel szól-
nak a főmérnök munkájátáról s a közgyűlés el is fo-
gadta az alispán által is melegen pártolt javaslatot,
melynek értelmében a ministeriumnál a segély feleme-
lését kéri meg a vármegye.

A közgyűlés Budapest székesfőváros, Szathmár-
Németi és Arad szab. kir. városok közönségének a kép-
viselőházhoz a póttartalékosok behívásáról s az ujonc-
jutalék felemeléséről szóló törvényjavaslat elvetése tár-
gyában intézett feliratát helyesléssel vette tudomásul
azt s pártoló feliratot intéz Gömörvármegye is.

Szepesvármegye közönségének átiratát a Magyar-
ország, Gácsország és Ausztria közötti határ megállapi-
tása tárgyában a közgyűlés egyszerűen tudomásul vette,
mert e tárgy csakhamar a törvényhozás elé kerül.

Az állami tanítók II-ik egyetemes gyűlésének meg-
keresése az állami tanítók fizetésének rendezése ügyében
élenk vitát provokált. A kongresszus a képviselőházhoz
intézett felirat támogatását kéri. Czinkó István, Szent-
iványi Árpád, Kubinyi Géza, Hevessy Bertalan
meltányosnak és indokoltnak tartják a kérelmet, hogy a
tanítók fizetése legalább annyi legyen, mint a hasonló
képzetségi állami tisztviselőké s szívesen támogatják. A
közgyűlés pártolólág terjeszti fel a tanítók kongresszusá-
nak megkeresését.

A gömörpányiti körjegyző fizetésemelése tárgyában
hozott közgyűlési határozatot nem hagyták jóvá, mert a
többi község nem kérdezett meg, az Osgyánban ter-
vezett körjegyzői laképítést sem hagyták jóvá. E tárgy-
nál nagy vita támadt, mert a tervezett 16000 koronát
igen magasnak találták, még ha az épület, mint az os-
gyáni lelkész felvilágosított — községháza is lenne. Ku-
binyi Géza luxuriosus építkezésekhez nem járul hozzá,
Hevessy Bertalan, Máriássy Andor, Török Bálint
szintén ily értelemben szóltak. Az alispán felvilágosítja
a közgyűlést, hogy a képviselőtestület gyűlése nem volt
határozatképes, mert a meghívó kézbesítése sem történt
helyesen. — A közgyűlés új határozathozatalra utasítja
Osgyán községet.

Nagy érdeklődés mellett hallgatták gróf Andrássy
Dénes alapító-levelét, melyben — mint már megirtuk —
10000 koronás alapítványt ad át a vármegyének azzal,
hogy ennek kamataiból boldog emlékü neje halálának

Erzsikének csak megüvegesedett a szeme, hátra-
tántorodott, és ha Balázs Andris fel nem fogja erős kar-
jával, végig zuhant volna a pitarajtó előtt.

Balázs Andrisnak még nagyobb erőt adott az e
szegény kis lány, a ki ájultan hevert karjaiban.

— Szijjártó Andras uram, ne tovább. Nem bánom
bántson akárkit, bántson engem, de az én tisztességes
menyasszonyomat nem engedem bántani.

A Szijjártó Andras uram haragját is megtörte a
bátor szó és az a becület, nagy szerelem. Meg azután
mikor látta, hogy mint üvegesedik meg a szeme a lány-
nak és mint esik eszméletlenül a Balázs Andris karjába,
egyszerre elfoglalta a harag fejét szívében az édes apai
aggodalom. Szépen lefektették Erzsikét a pamlagra. Ba-
lázs Andris vizert szaladt a kutra, de mire visszajött a
szobába, akkor már apa és lánya egymás karjában zo-
kognak. Olyan fiatal egészséges szervezet, mint az Er-
zsikeé, nem sokáig tűri magán az ájulás bilincseit és az
első édes apai csókra magához tért.

Balázs Andris odament hozzájok és bizony egy
kis hijja, hogy ő is sirva nem fakadt. Egy-két köny-
csepp neki is lepergett az arcán, de ezek már az öröm
és a boldogság könnyei voltak.

Szijjártó Andras uram is megemberelte magát.
Csak Erzsike zokogott sokáig csendesen, de az ő két
szemében is ott rsgyogott már a boldogság fénye.

Minek irjam tovább!
Eltek együtt nagy boldogságban. A mint a rima-
szombati eklézsia anyakönyveiből kitűnt, Szijjártó Erzsé-
bet megajándékozta az ő hites urát hat fiú és két leány-
gyermekkel. — Csak — az akkori közvélemény szerint
— az vasas németek miatt restelkedett vele egészen az
élete végéig.

évfordulóján, október 26-án évente 2—2 kraszna-horka-
várallyai, hosszúréti, jölési, pacsai, uhornai, hárskúti,
derrői, kovácsvágási gömörmegei és 2—2 monoki és la-
zoni szegénysorsú embernek 20—20 korona adomány
osztassék ki.

Az alapító levél így végződik:

„Hálás köszönetem emberbaráti célra szolgáló ala-
pítvány őrzői és kezelőinek. Áldás legyen az én szándé-
komon és a nemes vármegye önzetlen munkáján!”

A vármegye közönsége készséggel veszi át az ala-
pítványt s az inség-alappal együtt fogja azt kezelni.
Ezek voltak a közgyűlés legfontosabb tárgyai.

A gömörmegei múzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke 1902. július 15-étől:

Török kengyel és két darab olajfestmény Kern
Adolftól.

Orsz. kormánylap 1854. Altdorfer Istvántól.

Ezüst pénz, Eisnitz Pétertől.

Szélpuskarészlet, Hlozek Jánostól.

Pray György: Annales II., 41 db régi térkép, régi
csemege tányér, gránát a nagysarlói csataterről és két
shrapnel, Fábry Jánostól.

Hat ezüst és 41 rézpénz, Bolkay Istvántól.

Agyag pipa, Szalay Józseftől.

Római pénz, Kohn Andortól.

Egy ezüst és két rézpénz, Sarinay Istvántól.

Egy ezüst római és egy török rézpénz Iboš Ilonkától.

Régi gyufatartó, Sarinay Ignácztól.

Négy darab régi irat Kandra Istvántól.

Egy ezüst pénz, Róth Gyulától.

Egy rézérem 1848., Glücksthal Sándortól.

Öt forintos bankjegy 1848., Beck Jenőtől.

Átszámító tábla, két kézirat, tiz nyomtatvány, két
vaspatkó és egy sarkantyú a süvelei határból, két állat-
kövület, vas pecsétnyomó, Kishonthy Gyulától

Két db rézpénz, Kalocsay Gyulától.

Aradi elítélések 1849 üveg alatt keretbe foglalva,
18 db. könyv, tiz db nyomtatvány, Boczko Dánieltől.

Chinai képeskönyv, ifj. Terray Lajostól.

Agyag merice a nyiregyházi „tatár domb”-ról
Surányi örökösöktől.

Kovács pisztoly és két darab régi könyv Kerekes
Jenőtől.

Diszkötésű biblia, Szabó Károlytól.

Egy db 30 pengő krajezáros bankjegy.

Huszonnyolc db könyv, Kalocsay Lajostól.

Egy forintos bankjegy s egy darab magyar ezüst-
forintos Kunszt Jánostól (Losoncz).

Hat db bankjegy 1848-ból, Szöllősy Istvántól.

Négy db fénykép régi fegyverekről, szürszabó ipar
társulat nemzeti színű zászlója 1848 ból s egy rézgyűrű
töredék Loysch Ödöntől.

A „Busuló juhász” Izsó Miklós szoborműve gipsz-
ből, a rimaszombati Casinótól.

Lópatkó, acél csatt késpenge, cserép a derenekei
vár környékéről, rásos szélű tányér, mázos kancsó,
csemege tányér, tárcza, pallos, hat fénykép, egy okirat,
három levél, fába vésett felirat 1669-ből, Terray Istvántól.

Ezüst pecsétnyomó, Percz Samutól.

Három darab adókönyv 1827-től 1830-ig Kozák
Istvántól.

Osztrák kard 1849-ből, egy okirat 1794-ből, egy
forintos bankjegy 1850-ből Szilávy Frigyesztől.

Három db kövület Almágyról, Benyó Bélától.

Tompa Mihály levele 1856-ból, dr. Veres Samutól.

Két levél, Tóth Bélától.

Három db nyomtatvány, négy db rimaszombati
utalvány, dr. Kovács Lászlótól.

„Márezius tizenötödike” 1849. 23. szám Samarjay
Jánostól.

Kétesövű pisztoly, régi mérleg, távcső s 2 drb réz-
pénz, Bérczy Elektől.

„Tompa Mihály a költő pap” életrajza, S. Szabó
József és Tompa Mihály 59 drb papi dolgozata — kéz-
irat S. Szabó Józseftől (Debreczen).

Tompa M. graefenbergi vonalzója, Farkas Gyulá-
tól (Putnok.)

„Szövetkezés” IV—VI. évfolyam. Beszéd, jegy-
zőkönyvek, szabályzatok, röpiratok, értesítők, összesen
két kötet és 47. füzet Rábely Miklóstól.

Aranyóra 1750-ből és kávécsésze 1770-ből, Mala-
tinszky Ferencztől.

Ferenczy István 12 drb rézmetszetű képe üveg
alatt keretben, öt drb építészeti rajza, 7 drb tanulókori
festménye, „pásztor leány” szobrának aczélmetszete,
Pannonia márványszobra a szobrász aczélmetszetű arcz-
képe, Tompa M. 1852-ben irt levele, 4 drb okmány és
12 drb nyomtatvány özv. Jánosdeák Andrástól.

Három darab ezüstpénz, egy rézpénz, hat darab
bankjegy dr. Lichtschein Adolftól.

Egy kard és gróf Dessewffy József tintatartója,
Palm Nándortól.

Csákány, karperecz, lilimdisz bronzból, agyag
bögre s cserép tálka, Szabó Imrétől (Sajó-Vámos).

Három füzet, 18 nyomtatvány, 5 kézirat, Sziklay
Gézától (Rozsnyó.)

Három drb történelmi mű a szerző dr. Hazslinszky
Rezsőtől (Rozsnyó.)

26 drb bronz fibula s fülönfüggő, 45 drb bronz-
réz és ezüst római pénz, Pongrácz Imre honvédőrnagy-
tól (Orsova).

Katonai elboesató levél 1842-ből, Susztek Józseftől.

Tokos ezüst zsebóra, Lengyel Samutól.

Két kötet vallásos tárgyú mű, a szerző Mayer
Manótól (Dobsina).

Füredi Richárd Vörösmarty-szobor pályázati gypsz-
mintája, Vörösmarty-szoborügyi bizottságtól.

1848-ból nemzetőri csákó, szolgálati öv és kardkötő
nemzeti színű zsinórból, Lengyel Páltól.

A kegyes ajándékozónak köszönetet mond

a múzeum igazgatósága.

Hirek és vegyesek.

Előfizetési felhívás. Még egyszer jelenik meg lapunk ez évben, s átlépünk a 24 ik évfolyamba. Negyedszázados múltja e lapnak biztos záloga annak, hogy azt a feladatot, mely a vidéki sajtó előtt áll, lapunk továbbra is megfogja mindig oldani, s hogy a vármegye közönségének igényeit, melyeket egy helyi közlönyhöz köt, teljes megelégedésre kielégíti. A vármegye t. közönsége a lefolyt 23 esztendő alatt mindig élénken érdeklődött lapunk iránt, mint oly közlöny iránt, mely a vármegye székhelyén a tűzhelynél szolgálja a közönség érdekét és igyekszik a lehető legauthenticusabb képet nyújtani minden oly eseményről, mely közérdekű és igyekszik minden oly ügyben, mely a hivatalos világ aktáiban rejti az olvasó közönségnek kellő felvilágosítást, értesítést nyújtani. — Lapunk e czélt úgy valósítja meg, hogy a szerkesztőség munkáját a munkatársak egész serege támogatja s e munkatársak nagy része azokból kerül ki, kik a közjólét ügyeinek intézésére vannak hivatva és a vármegyei élet és szervezet főbb ágait vezetik. Lapunk irányja a régi megtuntolt higgadt alakban tolmácsolni egyrészt a közönség óhaját a hatóságokkal szemben, másrészt a hatóságok támogatása feladatainak megoldásában. Ezt a közvetítő szerepet lapunk azonban csak úgy lesz képes megoldani, ha a közönség továbbra is hozzájárul érdeklődésével munkánkhoz és ha anyagi hozzájárulását nem vonja meg tőlünk. **Felkérjük tehát a vármegye t. közönségét, járuljon hozzá a lap felvilágosztatásához előfizetésével,** mely csekély összegben van megallapítva. — Lapunk t. előfizetőit és barátait pedig arra kérjük, hogy a jövő évre szóló előfizetéseiket minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy azután a lap szétküldésében akadály merüljön fel; azokat pedig, kik előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, kérjük annak mielőbbi kiegyenlítésére, mert ellenkező esetben kénytelenek volnánk a lap küldését beszüntetni.

Lapunk előfizetési ára:

félévre . . . . . 4 korona,
negyedévre . . . . . 2 korona.

Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Coburg Fülöp herceg Balogon. Vasárnap folyó hó 14-én este a rendes személyvonattal Coburg Fülöp herceg, Lipót és Ágost heregekkel együtt Wurmbrand gróf kíséretében városunkba érkezett, hol az állomásnál Marikovszky Géza tisztartó fogadta. A fényes társaság szánokon nyomban tovább utazott Balogra, hol másnap kezdetét vette a főuri vadászat.

Árvák karácsonya. Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyletének nemesszívú tagjai folyó hó 21-én azaz vasárnap délután 5 órakor gyűjtik meg a szeretet táján az apró gyertyácskákat az árvák örömeire. Az elnökség — mint tudjuk — ez ünnepen mindenkit nagyon szívesen lát; sőt óhajtja, hogy arra az árvák sorsa iránt érdeklődők minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Polgármester választás Karczagon. Dr. Szentesy Toth Kalmant, a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium jeles tornatanárát, gömörkishontvármegyei tiszteletbeli szolgabíró, ki ezen állásairól nemrég lemondott, folyó hó 16-án Karczag rendezett tanácsa város képviselőtestülete polgármesterré választotta. A szép sikerhez gratulálunk az új polgármesternek, de a társadalom és gimnáziumnak ez által előállt nagy veszteségében mi is öszintén osztozunk.

Szentiványi Arpád a kövi kerület országgyűlési képviselője ellen dr. Goldner Adolf összeférhetlenségi esetet jelentett be a képviselőház bizottságánál. A bizottság december 10-én döntött ezen ügyben úgy, hogy az összeférhetlenségi bejelentést elutasította.

Elítelt párbajozók. Kubinyi Géza országgyűlési képviselő és Lakner László volt gömörmegyei gazdasági egyesületi titkár Budapesten 1901. évi márcz. 21-én kardparbajt vívtak. A budapesti kir. törvényszék decz. hó 12-én vonta felelősségre a párbajozó teletek, és Kubinyi Gézát 5 napi, Lakner Lászlót pedig 3 napi állami fogházra ítélte. A felek megnyugodván, az ítélet jogerőssé vált.

Fényes esküvő volt városunkban folyó hó 17-én, mikor is Singer S. Leó kerületi főrabbi szeretetre méltó leánya Jolán nagyszámú közönség jelenlétében esküdt örök hűséget Lemberger Izso rozsnóy rabbinak. A polgári kötés folyó hó 16-án dr. Kovacs László polgármester, anyakönyvvezető előtt történt. Mikor is dr. Lichtschein Adolf és dr. Cziner Miksa voltak a tanúk. Az egyházi szertartás az izr. templom udvarán volt; azután a hitközség tisztelt az új párnát és az örömszülőknél, s itt dr. Lichtschein Adolf ekeszavakkal fejezte ki az előjáróság, választmány és hitközség szíves jókívánatait és üdvözlétét. Állandó boldogság kísérje a fiatal párt.

Karácsonyi szünet. A helybeli egy. prot. főgimnáziumban a karácsonyi szünet folyó hó 22-től jan. 6-ig tart. Mivel azonban 7-én országos vásár lesz Rimaszombatban, a tanítás csak 8-án, azaz csütörtökön reggel kezdődik. Szerenés pihenést kívánunk az itjuságnak.

A főgimnázium új épületének tervét a miniszterium helyben hagyta s az építés megkezdésére az engedélyt az igazgató-választmányának megadta.

A korcsolyázó egyesület folyó hó 14-én Kolbágy Sándor elnökielte alatt látogatott rendkívüli közgyűlést tartott, melyet választmányi ülés előzött meg. A választmány dr. Löcherer Tamás volt egyesületi elnökkel szemben, — ki nemcsak az alapításnál, de mint választmányi tag, titkár, alelnök és 12 év óta elnök, az egyesület fejlesztése körül maradandó érdemeket szerzett —

hálás elismerését óhajtva kifejezni, őt tiszteletbeli elnökké választja. A közgyűlés a választmány határozatát egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Ezután határozatilag kimondták, hogy a szokásos mulatságot 1903. január 3-án tartják meg 2 koronás belépti díj mellett, s a rendezéssel a fiatalságot megbízta.

Esküvő. Vall József m. kir. pénzügyigazgatósági számtiszt e hó 27-én délután 4 órakor vezeti el a vármegyei bírósághoz a rimaszombati róm. katli. templomban néhai Horváth István és neje szül. Szilassy Katalin kedves leányát Margitot.

Miskolczi új polgármestere. Miskolczi értesítenek bennünket, hogy ott folyó hó 12-én a város képviselőtestülete nagy többséggel Szentpály István drt, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara közkedveltségű titkárát polgármesterré választotta.

Jótékonyág. Özv. Konyha Kálmáné urnő elhunyt férje emlékezetére Rimaszombat és vidéke jótékony nőegylete elnökségéhez 10 koronát küldött az árvák karácsonyára kiosztás végett. Hálás köszönet érte az árvák nevében.

A polgári olvasókör válaszmánya f. hó 12-én Rábely Miklós elnökielte alatt látogatott ülést tartott, melyen gróf Andrássy Dénesnek a hozzá intézett részvétnyilatkozatát küldött köszönő levelét felolvasták s tudomásul vették. A megyei magyar közművelődési egyesületbe a polgári olvasókör 100 koronával alapító taggá lép be. Elhatározták, hogy a villamos világítást a kör helyiségeibe bevezetik, s tudomásul vették, hogy a polgári olvasókör ez idén hivatalos kiküldött jelenlétében az előirányoztnál jóval nagyobb értékben sorsolt ki házfűtési kötvényeket. Több elnöki és pénztárnoki bejelentés után az ülés véget ért.

Házasság. Egressy Dániel, a rimaszombati agyagipariskola derék igazgatója e hó 16-án esküdtött örök hűséget H. Havas Marikának Budapesten. Kísérje zavartalan boldogság frigyüket.

Korcsolya-egyleti estély. A rimaszombati korcsolyázó egyesület január hó 3-án tartja szokásos tea-estélyét. A rendezőség, mely az egyesület fiatalságából került ki, aláírási ívet bocsátott ki, hogy a jelentkezők száma iránt tájékozást nyerjen. Ugyanis elhatározta, hogy az esetben, ha nagy érdeklődés fog nyilvánulni a mulatság iránt, a „Három Rózsa” nagytermében tartja meg, ellenkező esetben csak a „Kaszinó” helyiségeiben. A tea-estélyen belépti-jegy ára 2 korona. Azok, kik az ívet aláírják, kötelezik magukat, hogy a mulatságban részt vesznek. Az ívet Matécska János egyesületi szolgálatára lehet aláírni, ki azt aláírás végett, a kihez csak eljut, elviszi.

A vármegye telekvásárlása. A vármegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy az Andrássy-uton levő Kohn Albert-féle telket, melynek egyrészt a bábaiskola céljaira már megvásárolta — egészen megveszi a még eddig szabad részt a rajta levő esinos földszintes épülettel együtt 40000 koronáért vette meg a vármegye olyképp, hogy 10 évig a mostani tulajdonos a telket és épületet évi 1600 korona bérért felmondhatlanul bírja.

Szinügyi bizottság. A kaszinó választmányából kiküldött bizottság a szinpartolói egyesület létesítésének ügyében f. hó 16-án Samarjay János vigalmi bizottsági elnökkel élén ülést tartott, melyen az alapszabályokat tárgyalta, s elhatározták, hogy a nagyközséggel ezeket megismertetik és mozgalmat indítanak arra nézve, hogy a nemes czélok szolgálatára alakuló egyesület, — ha a közönség kellő érdeklődéssel viseltetik iránta — minél előbb létesüljön.

A Szilveszter estét a polgári olvasókörben az idén is érdekesnek ígérkező táncmulatsággal tartják meg. Az évet bezáró e mulatságnak mindig nagy közönsége szokott lenni, s remélhető, hogy az estély az idén is fényesen fog sikerülni.

A garami iskolák államosítása egy lépéssel ismét közelebb került a megvalósításhoz, a mennyiben Polonka, Závadka, Helya és Pohorella községek képviselőtestületei f. hó 12—14-ik napjain tartott közgyűléseiken elfogadták a miniszteriumnak az állami iskolák szervezésére nézve leírt feltételeit, melyek közt legfontosabb az, hogy a telekezeti érdekek teljes mértékben biztosítást nyernek.

Gyermekek betegsége. A városunkban nagy mértékben elterjedt kanyaró járvány nemhogy megszűnt volna, de még terjedtebb arányban lépett föl, annyira, hogy az iskolákat folyó hó 15-én, mint a hogy tervezve volt, nem lehetett megnyitni. A szünetet a városi orvosi javaslatra az év végéig meghosszabbították.

Birtok és gyárvétel. A kokovai gróf Forgách féle birtokot, mely utóbbi időkben a Dub Albert bécsi lakos tulajdona volt, a rajta levő gyártelepekkel együtt Lamarche Albert lütichi nagy gyártulajdonos 1340.000 koronáért megvette. Lamarche Albert gyárosnak hazánkban már több virágzó gyártelepe is léven, remélni lehet, hogy birtokában és vezetése alatt vármegyénk ezen fontos faipari telepe az eddiginél is nagyobb lendületet fog nyerni.

A villamos világítás munkálatait a nagy hideg miatt az utcákon beszüntették. Az utcai lámpák elhelyezése már folyamatban volt, de most néhány napig várni kell a munkálatok folytatásával. Most következik a magánvilágítás berendezése, melyhez néhány nap múlva szintén hozzáfognak. A csillárok és világító testek kiállítása a Samarjay-féle ház földszinti helyiségeiben néhány nap múlva megtekinthető lesz, s az érdeklődők kiválaszthatják a felhasználandó világító testeket.

A jégpályán vasárnap, e hó 14-én Oláh Gyula zenekara hangversenyezett nagy számú sportközség jelenlétében. A jeget nagy veszedelem fenyegeti a rendkívüli hideg miatt. Ugyanis a Rima vize a felfagyott jég miatt nem kapván kellő lefolyást, a víz nagy része a földbe szívárogo s a parti alacsonyabb helyeken fölbugyog. Így bugyog a jégpálya alatti földből is a víz s lassan előnti az egész jeget, vastag göröngyös rétegekben tagyva meg. Persze az egyesület vezetősége minden lehetőt megtesz, hogy a pályát a mennyire lehet, megmentse.

Községi tisztviselők felfüggesztése. Cse h István, a rimaszombati kir. törvényszék vizsgáló bírja bünyői vizsgálatot indított a „Magyar Néplap” című újságban megjelent azon ügyben, melyben Holics Elek körjegyző, Benyus András bíró és Freisinger Armin forgácsfalvi lakosok rendellenes pénzkézeléssel vádoltatnak. A nevezettek közül Holics Elek körjegyzőt és Benyus András bíró a nyustyai járás főszolgabírája a törvényszéki vizsgáló bíró megkeresése folytán állásuktól felfüggesztette. A vizsgálat ezen ügyben nagy arányokat ölt, mert igen sok embert kell ezen ügyre nézve kihallgatni, sőt mint beszélnek, a kormány s a politikai körök is érdeklődnek ezen vizsgálat eredménye iránt, mert az ügy a néppárt buzgólkodása folytán került felszínre és ha alaptalan a vád, úgy ez nem a legszebb színben fogja feltüntetni a néppárt tevékenységét a kerületek meghódításában.

A karácsonyi ünnep egyike a legszebb, legmagasztosabb ünnepe a kereszténységnek. A megváltó születésének emlékére szentelt karácsony-estéhez mindinkább közelebb jutunk, s már szinte látjuk lelki szemünkkel a kedves családi kört, az öröm, a boldogságtól ragyogó gyermekereget, a mint a megelégedésnek, a gyönyörnek édes jövedvével ugrádozzák körül az aranyos díj-, alma- és czukorkákkal teleaggatott karácsonyfát, az ő születésének, isteni eredetének hírnökét. A kis és nagy gyerekek mind-mind várják már a kis Jézus-eljövetelet, hogy ugyan mit hoz, mivel kedveskedik az ő gondos, körültekintő figyelmével születésének évfordulóján? De hát ugyan elképzelhetnek-e mást az apró emberek a szép, tarka-barka, elszakíthatatlan képeskönyv, mosolygó történetekkel ellátott mesekönyveknél? A nagyobb gyermekek a szívet-lelket nemesítő ifjusági elbeszéléseknel? továbbá az imakönyvek egyszerű és diszes kiállításban; albumok, emlékkönyvek, levélpapírok diszes dobozokban, regények, verseskönyvek, tárcza-naptárak, tintatartók stb. stb. mind-mind olyan dolgok, melyekért kiesinyek és nagyok egyaránt rajonganak és amelyek igen-igen nagy választékban találhatók Rábely Miklós könyv- és papirkereskedőnél Rimaszombat, a Deák Ferenc-utcában.

Árvák karácsonya Rimaszombat és Vidéke jótékony nőegylete folyó december hó 21-én délután 5 órakor rendezi karácsonyi ünnepélyét, a „Gizella kisedő” termében. Ezen ünnepély költségeire az árvák és szegények felruházására eddig a következő kegyes adományok gyűltek be: Samarjay Jánosné 50 db kalács, dió, ruhanemű, Molnár Józsefné 6 kor., ruhanemű, Kern Adolfné 2 kor., Bornemisza Lászlóné 2 kor., ifj. Széplaky Lajosné 2 kor., dr. Baksay Dezsóné 2 kor., Ethey Aranka 1 kor., ruhanemű, Czinke Istvánné 2 korona, Szakall Vinczéné 1 kor., Abonyi Amália 2 kor., Madarász Pálné 1 kor., Pékh Józsefné 2 korona, Máriaassy Lászlóné 2 kor., ruhanemű, Lokesánszky Eudréné 1 kor., Szontagh Károlyné 1 kor., ruhanemű, Kálniczky Gézané 1 kor., Kohn Albertné 1 kor., Eperjessy Józsefné 2 kor., özv. Maléter Albertné 1 kor., Lukács Gézané ruhanemű, Kemény Erzsike ruhanemű, ifj. Sütheő Istvánné 5 kor., Kerekes Dezsóné 1 kor., Bánhidy Istvánné 5 kor., dr. Ráróssy Gyuláné 2 kor., Kubinyi Aladárné 2 kor., özv. Czikora Jánosné 1 kor., Soós Gyuláné 2 kor., Dapsy Józsefné 2 kor., Geduly Gézané 2 kor., Bernáth Gyuláné 2 kor., dr. Mesko Miklósné 2 kor., özv. Szabó Károlyné 2 kor., Palm Nándorné 1 kor., özv. Nagy Ferenczné 2 kor., Soós Ferenczné 2 kor., Bodon Józsefné 2 kor., Cziner Miksáné 2 kor., özv. Szabó Samuné 1 kor., Pitta Lipótné 2 kor., Hevessy Bertalanné 2 kor., Beliczkyne ruhanemű, dr. Fodor Béláné 1 korona, Boczko Dánielné 3 kor., alma, dr. Bleier Leoné 2 kor., dr. Kármán Aladárné 2 kor., Kubinyi Andorné 1 kor., Holländer Lajosné 2 kor., Baksay Istvánné 2 korona, id. Sütheő Istvánné 2 kor., Lengyel Pálné 2 korona, Pongrácz Pálné 1 kor., Marikovszky Emma 2 kor., Csider Antalné 2 kor., Marikovszky Istvánné 2 kor., dr. Krausz Gyuláné 2 kor., Dalmay Kálmáné 1 kor., Ujlaky Ilona 6 kor., Ternyey Jánosné 40 fillér, Reisz M. 1 korona, Grosinger Miksáné 3 darab fejkendő, Benyó Béláné ruhanemű, dr. Lichtschein Adolfné 2 kor., Glücksthal Mórné ruhanemű, Gömöri Edéné 4 kor., özv. Miskolezy-né czukorka, dr. Löcherer Tamásné 2 kor., özv. Tóth Józsefné 1 kor., Tóth Béláné 2 kor., Fülep Benjaminszé 1 kor., dr. Veres Samuné 1 kor., özv. Mészáros Kálmáné 2 kor., Szabó Lajosné 1 kor., Glaufr Pálné 1 kor., Bodor Arminné 2 kor., id. özv. Benkar Józsefné 2 kor., Törköly Józsefné 1 kor., Török nővérek 1 kor., Engel Adolf ruhanemű, Jurasko Jakabné 2 kor., özv. Gellmann Samuné 1 kor., Kohn Adolfné (Erzsébetné) 1 kor., Stech Kálmáné ruhanemű, Terhes Pálné ruhanemű, Lévai Izsóné 1 kor., Bodor Istvánné 1 kor., dr. Zehery Istvánné 2 kor., Kalla Mihályné 1 kor., dr. Wallentinyi Dezsóné 1 kor., Szentmiklóssy Augusztá 2 kor., Kubinyi Bertalanné 2 kor., Ujházy Tivadárné 4 kor., Heksch Bertalanné czukorka, Bródy Bertalanné czukorka, Baksay Józsefné 2 kor., Institoris Eudréné 1 kor., Széman Endre 4 kor., Rakottay Danóné stitemény, özv. Zwicker Ottóné 1 kor., Józsa Antalné 2 korona, Kubinyi Imréné 2 kor., Csaszkozy Károlyné 4 korona. Fogadják a nemeslelkű adakozók hálás köszönetünket.

Az elnökség.

Karácsonyi ajándékművek. (Pengeti sirván. Költemények. Irta: Juhász László. Budapest, Franklin Társulat. 166. Lap. Tartalma: I. Szerelmes levelek. II. Problémák. Tépelődések. III. Emlékek és emlékeződések. IV. Idegen nóták. Németek. Francziák. Angolok. — Huszonheten a felső tizezerből. Három szindarab. Irta: Juhász László. Budapest, Franklin-Társulat. 336 lap. Tartalom: I. Modern Jób. A párbaj drámája. II. Leánygimnázium. A nőemancipáció comediája. III. Az ösök. Az örökös teoriájának vizsgálata. A két kötet ára 4 korona volt. A spiritisták szerint a lelkeknek a test halála után a boldogságnak és halhatatlanságnak tizenhárom sphaeráján kell átvergődniük, hogy a Mindenható Isten fényes trónusához juthassanak. Ha az irodalmi halhatatlanságig is ennyi fokozatot kell leküzdeni, akkor Juhász László 7—8 sphaerán már átküzdötte magát. A név különösnek és ismeretlennek látszik, hiszen eddig még nem fedezték fel s nem hirdették „sípall, dobbal, nádi hegedűvel.” Pedig már 10 éve boldog a Parnassus körül. Ugy látszik, nincsenek szószóló barátai és jóakaró pártfogói. Pedig a Pengeti, sirván cz. verskötetében valóban elegánsan tartja, művészi könnyedséggel kezelő és szívhez szóló lágysággal pengeti a lantot, a

melynek hangja meglepően mély és édes. Mikor hallgatjuk, úgy érezzük magunkat, mintha májusi alkonyatkor a folyó partról esengne felénk a kesergő furulya szólása. Három színdarabja: Huszonheten a felső tizezerből, a nagyuri társadalom drámája és comoediája Akár kicsi, akár nagy, de érdekes a problémája. Sohse unalmas, se nem sentimentális. — De mindig kellemes és mindig poetikus. És olyan zamatos, mintha a tokaji parasztoktól tanult volna magyarul. De nálunk a Tiszaduna táján „a felső tizezer“ nem igen kíváncsi a saját életének tükörére. S „az alsó tízmillió“ se igen ér rá, hogy egy-egy lyra szavára megálljon. A poéta azonban azért poéta, hogy képzelődésben ringassa magát. Most a karácsony tiszteletére leszállította könyveinek árát 2—2 koronáról 1—1 koronára. A versek izléses vászonkötésbe vannak foglalva. Könyvei kaphatók a Franklin-Társulatnál Budapesten, (IV. Egyetem-utca 4.) és Rimaszombomban Rábely Miklós könyvkereskedésében. Legyen neki az ő hite szerint!

Szerkesztői üzenet.

— k. m. — Ugyan ne izéljen Nem úgy van az A nyomdák nem csinál mindég „nagy“ embert. A kinek a neve egy vezérezéssel fölé kerül: az nem mindig Napoleon ám, hanem lehet Szmolén Tóni is. Nem is név, hanem fogalom. Tipusa az adóság esináló, de nem fizető lakajoknak. Ez is ilyen: tipusa a lázító nemzetiségi túlzóknak, a kik ha „ad coram“ veszik: lősiesen letagadják a magyar haza elleni igaztást és ravaszul verik a mellüket, hogy ők „hazafiak“ — de azt a világot minden kímeseért sem mondják, hogy magyar hazafiak.

Nyilttér:*)

Nyilatkozat.

A „Magyar Néplap“ című néppárti újság folyó évi 46-ik száma minket alulírottakkal azzal gyanúsít, hogy a község egyes lakosai által vett pleskovai birtok vételárából 46000 koronát visszatartottunk. Erkölszi tisztességérzetünk parancsolja a vádat visszautasítani s kijelentjük, hogy mi egy fillér közpénzt soha el nem kezeltünk s ezen vádat aljas rágalomnak nyilváníttuk.

Forgástala, 1902. december 1-én.

Előttünk:
Szojka József,
Hovanc Pál.

Holics Elek,
Benyus András,
Freisinger Armin

LEFKOVITS FERENCZ, (ezelőtt Gellman Sámuel) szesz- és mindennemű szesz italok nagybani

kereskedésében Rimaszombomban:

Élesztő-szesz . . . . . 151 korona.

Finomított szesz . . . . . 152 korona,

á 10000 hektoliter-százalék.

Ürmérték szerint vagy kilogrammokra a III. kiszámítási táblázat szerint.

Almágyi bor.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint **Deák Ferencz-utca 8. szám** alatti emeleti lakásomon almágyi szőlőmben termett ez idei **saját termésű** és ez időszertint kiváló jó minőségű **uj borzümnek**, a melynek tiszta és hamisítatlan valóságáért kezeskedem, pecsételt üvegekbeni eladását a mai napon megkezdtem. **Ára üvegenként: 35 kr. Palaczkokra külön 5 kr.** fizetendő.

Kitünő zamatu **ó — pecaenye — bornak**, a mely valóságos gyógy-bor. **üvege 50 kr.**, melyre külön 5 kr. fizetendő.

Videkről 56 literen felőli mennyiség vételénél literje 4½ krval, a fogyasztási adóval olcsóbb

Benyó Béla, bortermelő.

Hirdetmény.

825/2. sz. — Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósg V. 825/2. sz. kiküldött végzése következtében **dr. Krausz Gyula** ügyvéd által képviselt **Weisz Zsigmondné** javára **Grilli János** ellen 293 korona 78 fillér erejéig 1902. évi november hó 28-ik napján fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 730 koronára becsült ingóságok u. m.: buza, rozs, házi butorok, gazdasági eszközök és 2 darab ló nyilvános árverésen el fognak adatni.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. bíróság 1902. évi V. 825/2. sz. végzése folytán 293 korona tökekövetelés és eddig összesen 20 korona 56 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Gömör-Rábón, a végrehajtást szenvedő házában leendő eszközzésére **1902. évi december hó 19-ik** napjának délutáni 2 óraja határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombomb, 1902. évi december hó 10. én.
Sánta Antal, bir. kiküldött.

Tanuló.

Egy 13—14 éves jómagaviseletű fiu, aki magyarul jól és folyékonyan olvasni és helyesen írni tud, könyvnyomdász tanulóul felfogadtatik Rimaszombombban **Rábely Miklós**nál.

Imakönyvek, énekes-könyvek, képes-könyvek, ifjúsági iratok, albumok, emlékkönyvek, levélpapírok diszes dobozokban, tárcza-naptárak, karácsonyfa-díszek, tehát a legszebb, legkedvesebb és legolcsóbb karácsonyi- és ujévi ajándékok

kaphatók:

RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedőnél Rimaszombomb, Deák Ferencz-utca 8.

Hirdetmény.

7039. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Angyal Istvánné szül. Korponay Zsuzsanna** végrehajtást szenvedő elleni s járulékaí iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombomb városban fekvő s a rimaszombati 933. számú telekjegyzőkönyvben A. 1. sor 970. hrzi szám alatt foglalt beltelekből, azon épült 23. sz. a házból és 968. hrzi szám alatti kert és fatartóból a B: 2., 7. és 10. sz. alatti Korponay Zsuzsanna férj. Angyal Istvánné 1/2-ed részben megillető jutalékra 672 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. évi február hó 17-ik** napjának délelőtti 10 óráját Rimaszombombban a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósághoz tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 67 korona 20 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60-ik törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint tkvi hatóság 1902. évi november hó 10. én.

Pongrácz, kir. tszéki bíró,

Hirdetmény.

673. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósg 1902. évi V. 23/3 számú végzése következtében **dr. Cziner Miksa** ügyvéd által képviselt **a gömörmegyei takaréks és hitelbank** javára **Hangonyi Istvan** ellen 2800 korona és jár. erejéig 1902. évi október hó 23. án fogatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 882 koronára becsült buza, kukorica, széna, lóhere és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósg 1902. évi 23. számú végzése folytán 2800 korona tökekövetelés és ennek 1901. évi május hó 28. ik napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 243 kor. 59 fillérben bíróilag már megállapított költség erejéig Urajon, alperesnél leendő fogatosítása ezélaból határidőül **1903. évi január hó 3-ik** napjának délelőtti 11 óraja kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-czikk 107. és 108. §§-ai értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombomb, 1902. évi december hó 9-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Ház és beltelek eladás.

Martonfalván, a rimaszombati vasuti állomástól 1/4 órányira és a dobóczai állomástól 10 perczre a martonfalvai vasuti órházzal szemben levő s a rimaszombati országot mellett fekvő, volt **Lugerefele** beltelek, az azon épült jó karban lévő lakóházzal, mely áll 3 szoba, konyha, kamra és eseléd-szobából; egy nagy 20 darab marhára való istállóval és egy melléképülettel, melyben istálló, kamra és szin van s mely utóbbi épületek csekély költséggel javíthatók s akár malomnak vagy gépműhelynek átalakíthatók vagy korema-helyiségül használhatóak. 4000 koronáért eladó.

Tudakozódní lehet **Csorba Kálmán** urnál **Rimaszombomb** 2-2

Hirdetmény.

6320. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak, **Murányi István és neje Gergely Mária és Gergely Józsefné szül. Tóth Julianna** végrehajtást szenvedő elleni 320 kor. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Csiz községsben fekvő s a Csizi 3. sz. tjkvben A. I. 1—5 sor, 35/g., 52/b., 55/b., 68/b., 69/b., hrsz. alatt foglalt Hurányi István és neje Gergely Mária beltelkére és azon épült 58. sz. alatti házára 376 korona.

Ugyanazon tjkvben A. I. 6., 7., 8., 10. sor, 97., 120. 132/a. 190 hrsz. alatt foglalt Hurányi István és neje Gergely Mária szántóföld és rét birtokára 110 kor.; ugyanazon tjkvben A. II. 12. sor, 248. hrsz. alatt foglalt Murányi István és neje Gergely Mária rét birtokára 100 korona; és

a csizi 351 sz. tjkvben A. I. 1. sor, 177. hrsz. alatt foglalt Gergely Józsefné szül. Tóth Julianna szántóföld birtokára 102 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban ezennel elrendelte, annak megtartására határnapul **1903. év február hó 18-ik** napjának dé. e. 10 óráját Csiz községsbe a községi bíró házához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is elfognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 37 kor. 60 fill., 10 kor. 10 kor. és 10 kor. 20 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. szám. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-sa értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

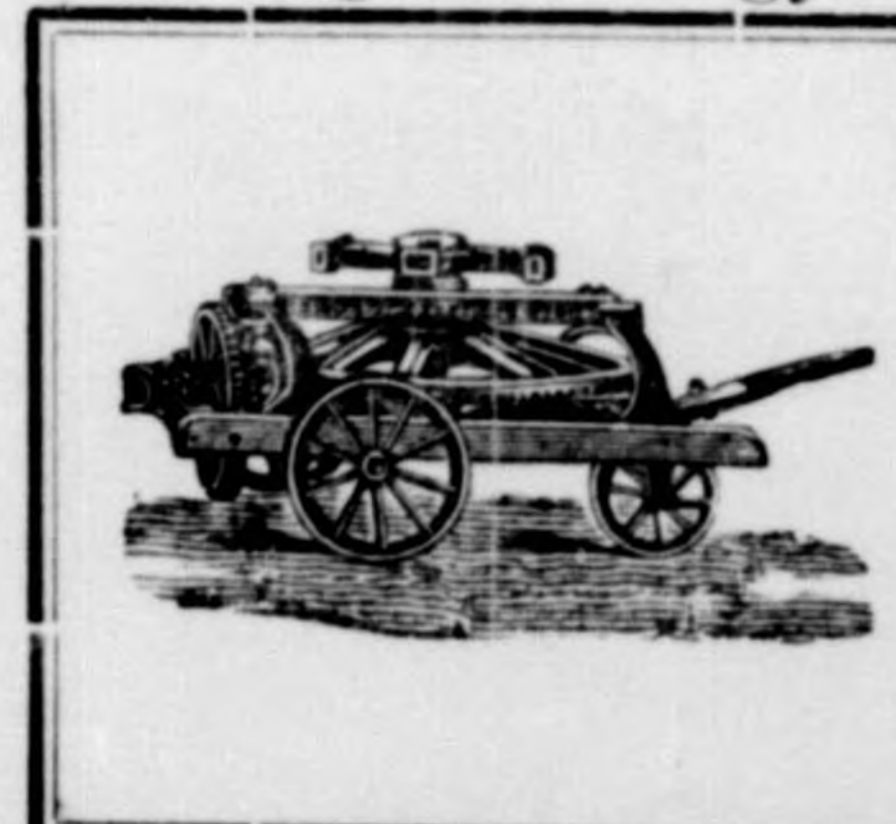
Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1902. október hó 18. napján.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

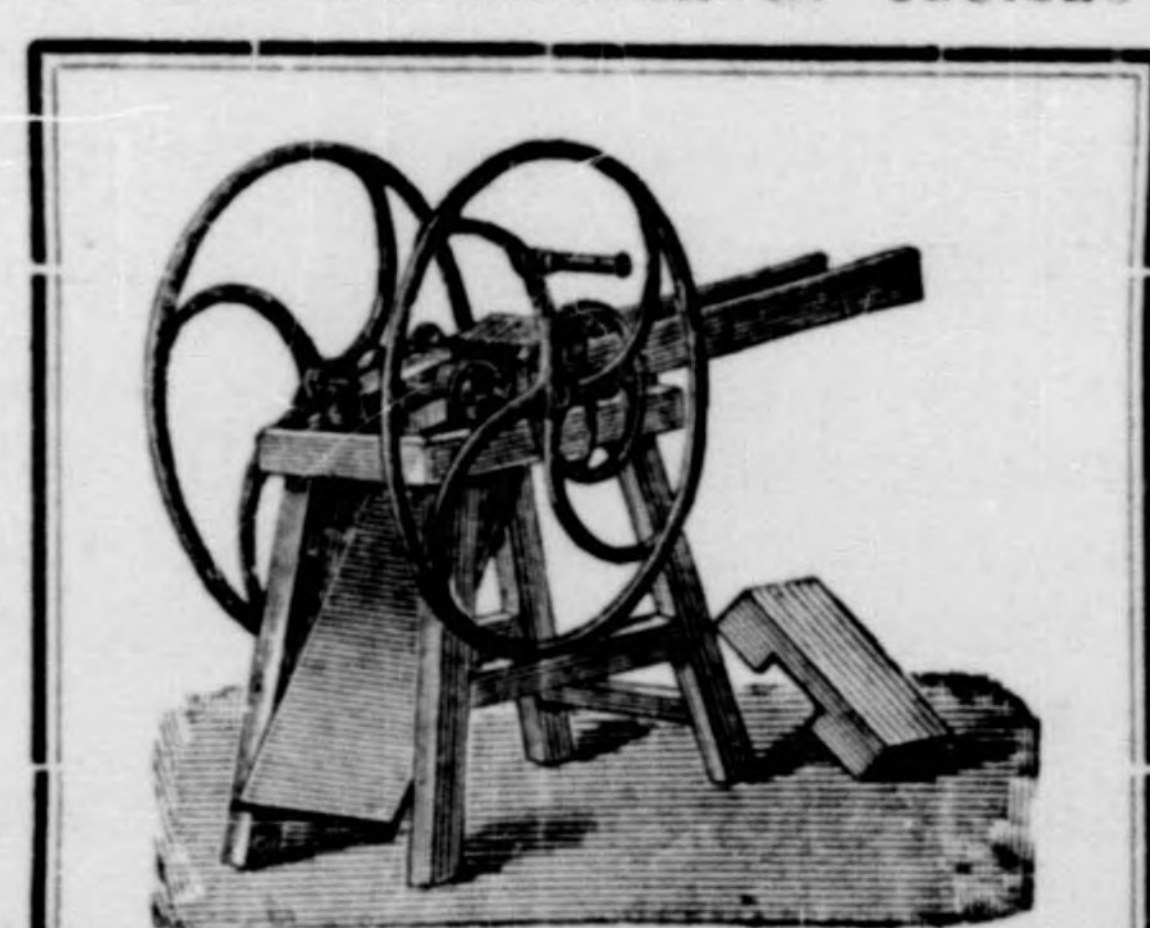
FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra
Répvágókat és tengermorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zúzókat, továbbá
Órló és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, malom- és szeszgyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéni gyártmányai árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.